

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK – 2023. júliusi hatályba lépéssel

Az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXI. törvény

A Magyar Közlönyben 2023. június 2. napján kihirdették az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXI. törvényt.

1. A határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A módosítás a tartásdíj végrehajtásának szabályozását kiegészíti: ha a kérelmező a hágai egyezmény alapján előterjesztett, határozat elismerése és végrehajtása iránti kérelemhez a végrehajtani kért határozat mellett benyújtja a határozatnak az eredeti eljárás helye szerinti állam hatáskörrel rendelkező hatósága által a hágai egyezményhez ajánlott nyomtatvány formájában készített összefoglalását vagy kivonatát és annak magyar nyelvű fordítását, a bíróság eltekint a határozat teljes szövegének magyar nyelvű fordításától.

A bíróság akkor rendelheti el a végrehajtani kért határozat magyar nyelvű fordításának benyújtását, ha az az elismerés és végrehajtás közrendbe ütközésének vizsgálatához vagy a végrehajthatóvá nyilvánítás tárgyában hozott végzés ellen benyújtott fellebbezés elbírálásához szükséges.

2. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptk.) módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A módosítás folytán a Ptké. egy új „A tisztességtelenségtől eltérő okból semmis általános szerződési feltétellel kapcsolatos közérdekű kereset” alcímmel egészül ki [A Ptk. 6:105. § -ához kapcsolódóan].

A módosítás szerint a tisztességtelen általános szerződési feltétellel kapcsolatos közérdekű kereset megindítására jogosult személy a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződés részévé váló általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítását – a tisztességtelen általános szerződési feltétellel kapcsolatos közérdekű keresetre vonatkozó szabályok szerint – akkor is kérheti a bíróságtól, ha a kikötés a tisztességtelenségtől eltérő egyéb okból semmis.

A fenti rendelkezést a hatálybalépés napján folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

3. A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (Are.tv.) módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A törvénymódosítás adminisztratív könnyítéseket tartalmaz, gyorsítja és egyszerűsíti a bíróságon kívüli adósságrendezés folyamatát.

A módosítással a törvényből kormányrendeleti szintre kerülnek olyan összeghatár megállapítások, amelyeknél az inflációkövetést alacsonyabb szintű jogszabályok útján rugalmasabban lehet biztosítani.

A módosítás rögzíti, hogy a családi vagyonfelügyelő által összeállított adósságtörlesztési tervben megállapított összeghatárt a bíróság növelheti arra tekintettel, hogy az adós, adóstárs és velük közös háztartásban élők között van-e olyan nem aktív korú személy, aki súlyosan beteg vagy fogyatékkal élő.

Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2023. évi IX. törvény

A Magyar Közlönyben 2023. május 10. napján kihirdették az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségével kapcsolatos feladatok ellátására irányuló jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2023. évi IX. törvényt, mely – főszabályként – a kihirdetését követő napon, 2023. május 11. napján lépett hatályba.

A törvény többek között módosítja a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt (Vht.), mely rendelkezések sávosan lépnek hatályba.

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A végrehajtási kifogás szabályait érintő módosítás: lényegesen jogszabálysértőnek minősül a végrehajtó intézkedése, ha az a pénzkezelésre és díjszabására vonatkozó szabályokat megsértette arra tekintet nélkül, hogy az a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatással lett volna.

A fenti rendelkezést a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő végrehajtási eljárások során is alkalmazni kell a törvény hatálybalépését követően jogerőre emelkedő határozatok esetén.

A módosítás alapján a bíróságnak a végrehajtási kifogás elbírálása során a végrehajtót pénzüsszeg megfizetésére kötelező határozatát - annak jogerőre emelkedését követő 15 napon belül – anonimizált formában elektronikus úton meg kell küldenie a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SZTFH) részére.

A fenti rendelkezést a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő végrehajtási eljárások során is alkalmazni kell a törvény hatálybalépését követően jogerőre emelkedő határozatok esetén.

Az SZTFH a bíróság által megküldött – fentiek szerinti - végzés adatai alapján a végrehajtókról nyilvántartást vezet.

Az egyes törvényeknek a közigazgatás fejlesztésével összefüggő módosításáról szóló
2023. évi XXI. törvény

2023. május 11. napján a Magyar Közlönyben kihirdették az egyes törvényeknek a közigazgatás fejlesztésével összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXI. törvényt, mely sávosan, főszabály szerint a kihirdetését követő napon, 2023. május 12. napján lépett hatályba, de a bíróságokat érintő, jelen tájékoztatóban írt rendelkezések hatályba lépésének ideje: 2023. július 1. napja.

A kihirdetett törvény az alábbi törvényeket módosítja:

a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvényt (Ápt.),
az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-
másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvényt (Díjtv.),
az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvényt (At.),
a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (Pp.).

A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény (Ápt.) módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A módosítás rögzíti, hogy az állampolgárság visszavonásáról szóló határozat ellen indított közigazgatási per esetében a kereset benyújtásának a határozat végrehajtására halasztó hatálya van, így az eljárásban minden esetben mellőzhető az azonnali jogvédelem iránti kérelem és az abban történő döntéshozatal.

A halasztó hatály megállapítására tekintettel külön megállapítja a módosítás, hogy a köztársasági elnök felé történő előterjesztés határidejébe, valamint a visszavonás húsz éves időbeli korlátjába a közigazgatási per időtartama nem számít bele.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (At.) módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A módosítás pontosítja és kiegészíti a bíróságnak a házasság vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat nemlétezésének, érvénytelenségének megállapításáról, felbontásáról szóló értesítési kötelezettségét a nyilvántartó anyakönyvvezető felé, az alábbiak szerint:

A módosítás kiegészíti azt a rendelkezést (At. 61/B. §), hogy a bíróságnak milyen adatokat kell megküldenie az anyakönyvvezetőnek, és nevesíti, hogy az értesítésnek

a házastársak vagy bejegyzett élettársak természetes személyazonosító adatait (nem kizárólag a felek családi és utónevét) is tartalmaznia kell.

Az értesítés a korábbiak szerint tartalmazza továbbra is

a házasság vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnésének, nemlétezésének vagy érvénytelenítésének tényét (tehát a jogerős ítélet tartalmát),
a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyét és idejét,
a bíróság / közjegyző megnevezését,
a határozat számát és
jogerőre emelkedésének időpontját.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A törvény miniszteri indokolása szerint a bíróságoknak korábban is kettős adatszolgáltatási kötelezettségük volt; az egyik az anyakönyvezéshez, a másik a népmozgalmi statisztikai adatok közléséhez szükséges értesítés (ún. „Válási-lap”). Tekintettel arra, hogy ez utóbbit a bíróságoknak szintén az anyakönyvvezető útján kell teljesíteniük, a gyakorlatban problémát okozott, hogy sok esetben kizárólag a statisztikai adatlapot (tehát a Válási-lapot) továbbították az anyakönyvvezetőnek a Pp. 460. § (3) bekezdése szerint, külön „értesítés”-t nem küldtek a részére az At. 61/B. §-a alapján.

Az anyakönyvvezető a „Válási-lap”-ot csak a hivatalos statisztikáról szóló törvényben meghatározott népmozgalmi adatgyűjtéssel kapcsolatos feladatai teljesítése céljából és az anyakönyvi bejegyzést követő hónap 5. napjáig kezelheti, így az nem válhat az anyakönyvi bejegyzés határidő nélküli őrzési kötelezettséggel kezelt alapiratává. Ezt a helyzetet kezeli a Pp. 460. § (3) bekezdésének módosítása.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy az elsőfokú bíróságnak a házasság felbontását, érvénytelenítését vagy nemlétezésének megállapítását követően – az ítélet jogerőre emelkedése után – kettős, eltérő célú és adattartalmú adatszolgáltatási kötelezettsége van:

egyrészt az anyakönyvi eljárásról szóló törvényben foglalt adatokat megküldi az illetékes anyakönyvvezetőnek (megküldi a jelen tájékoztató 2. pontja szerinti adatokat tartalmazó értesítést az anyakönyvvezetőnek),
másrészt a hivatalos statisztikáról szóló törvényben és annak végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározottak szerint – az illetékes anyakönyvvezető útján – teljesíti a népmozgalmi statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségét (megküldi a „Válási-lap”-ot az anyakönyvvezetőnek, aki azt továbbítja a KSH felé.).

A hivatásos szolgálati jogviszonnal összefüggő, valamint a nyilvántartásokkal kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXVIII. törvény

2023. június 21. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a hivatásos szolgálati jogviszonnal összefüggő, valamint a nyilvántartásokkal kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXVIII. törvényt, mely sávosan, de főszabályként a kihirdetését követő harmadik napon, 2023. június 24. napján lépett hatályba.

A kihirdetett törvény - többek között - az alábbi törvényeket módosítja:

a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényt,
a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt,
a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvényt,
a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényt,
a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényt,
a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvényt,
a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvényt és
a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt.

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosítása (Hszt.)

Hatálybalépés: 2023. július 1.

A Hszt. hatálya alá tartozó munkavállalók kártérítési felelősségére a hatályos szabályozás alapján a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) szabályai az irányadóak, tekintettel arra, hogy a Hszt. e tárgykörben nem rögzít az Mt. szabályaitól eltérő alkalmazási szabályokat. A Hszt. hatálya alá tartozó jogviszonyok kártérítési felelősségére vonatkozó szabályozást a jogalkotó az egységes jogalkalmazási szabályok érdekében egységesítette, ennek érdekében a hivatásos állományra és rendvédelmi igazgatási alkalmazottakra alkalmazandó szabályozás kiterjesztésre kerül a munkaviszonyban foglalkoztatottakra is, az alábbiak szerint:

„A rendvédelmi szervnél foglalkoztatott munkavállalóra a XIX. Fejezet rendelkezései közül a 228–255. § szabályait megfelelően alkalmazni kell. A 239. §-t azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a kártérítésre kötelezett a kártérítési eljárásban hozott elsőfokú határozattal szemben bírósághoz fordulhat. Ha a kártérítésre kötelezett nem él jogorvoslati jogával, a kártérítésre vonatkozó határozat végrehajtható.”

A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény

2023. május 25. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvényt, mely a kihirdetését követő 60. napon, 2023. július 24. napján lép hatályba.

Ezzel egyidejűleg 2023. július 24. napján a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: régi Panasztv.) hatályát veszti.

1. A panasz és a közérdekű bejelentés vizsgálata

Fogalom-meghatározás:

Az új Panasztv.-ben a panasz és a közérdekű bejelentés fogalma változatlan maradt.

Bejelentés módja:

Új rendelkezés, hogy az eljárásra jogosult szervnél a panasz szóban is előterjeszthető, míg a régi Panasztv. szerint szóban csupán a közérdekű bejelentést lehetett előterjeszteni.

Elintézési határidő:

A bejelentett panasz vagy közérdekű bejelentés elintézési határidejének maximális időtartamát a jogalkotó meghatározta: a végső határidő: 6 hónap.

Hiánypótlás:

Új rendelkezés, hogy az eljárásra jogosult szerv a panaszost és a közérdekű bejelentőt felhívhatja hiánypótlásra (beadványa kiegészítésére, pontosítására és a tényállás tisztázására) is. (A hiánypótlás mellett a régi Panasztv.-ben biztosított meghallgatás lehetősége továbbra is fennáll.)

Ha a bejelentés elintézése más eljárás hatálya alá tartozó:

Az új Panasztv. külön rendelkezik arról, ha az eljárásra jogosult szerv a panasz vagy a közérdekű bejelentés vizsgálata keretében észleli, hogy a bejelentés elintézése más eljárás hatálya alá tartozik. Ekkor haladéktalanul kell gondoskodnia erre vonatkozó feladat- és hatásköre esetén a más eljárás megindításáról, vagy feladat- és hatáskör hiányában az eljárásra jogosult szervhez történő áttételről (a régi Panasztv. szerint csak áttételnek volt helye).

A vizsgálat mellőzése:

Az eljárásra jogosult szerv az új Panasztv. szerint is élhet a vizsgálat mellőzésének lehetőségével, ha nyilvánvalóvá válik, hogy a panaszos vagy a közérdekű bejelentő rosszhiszeműen, valótlan adatot vagy információt közöl. A szabályozásból azonban kikerült az a feltétel, hogy a valótlan információnak „döntő jelentőségű”-nek kelljen lennie.

Ha az azonosíthatatlan személy által tett panasz vagy közérdekű bejelentés alapja súlyos jog- vagy érdeksérelem, akkor az eljárásra jogosult szerv nem alkalmazhatja a vizsgálat mellőzéséről szóló rendelkezést, szemben a régi Panasztv.-nyel, ahol erre lehetőség volt.

Adatvédelmi szabályok:

Az új Panasztv. rendelkezik az adatvédelmi szabályok betartásáról, azaz előírja, hogy az eljárásra jogosult szerv a panasz vagy a közérdekű bejelentés elintézése során a személyes adatok, illetve más adatok - különösen a minősített adat, illetve a törvény által védett titok - védelmére vonatkozó szabályok szerint jár el.

Az új Panasztv. nevesíti a titoktartási kötelezettséget, ugyanis előírja, hogy a kivizsgáló személyek a bejelentés tartalmára és az abban érintettekkel kapcsolatos információkat csak az eljárásra jogosult szerv feladat- és hatáskörével rendelkező szervezeti egységével vagy annak munkatársával oszthatják meg.

A panaszos vagy a közérdekű bejelentő személyes adatait az eljárás lefolytatására jogosult szervnek vagy személynek az új Panasztv. szerint is át kell adni, ha rosszhiszeműen valótlan információt közöl és bűncselekmény / szabálysértés / jogellenes károkozás / egyéb jogsérelem valószínűsíthető. A szabályozásból azonban kikerült az a feltétel, hogy a valótlan információnak „döntő jelentőségű”-nek kelljen lennie.

Átmeneti rendelkezés:

A törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő panaszügyeket és közérdekű bejelentéseket a 2013. évi CLXV. törvény szerint kell elbírálni.

2. A visszaélések bejelentésének szabályozása

A törvény külön szabályozza a foglalkoztatók által létrehozott belső visszaélés-bejelentési rendszer szabályairól, valamint külön e tárgykörben az állami és önkormányzati szervek kötelezettségeiről szóló rendelkezéseket.

A II. Fejezet („A visszaélés bejelentése”) rendelkezéseit csak akkor kell alkalmazni, ha az 1. melléklet szerinti európai uniós jogi aktus végrehajtására vagy az annak való megfelelés érdekében kiadott jogszabály vagy az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó, 1. melléklet szerinti kötelező jogi aktusa, egyes visszaélések, jogsértések bejelentésére, az ezeket bejelentők védelmére vonatkozóan eltérő szabályokat nem állapít meg.

2.1. A foglalkoztató által létrehozott belső visszaélés-bejelentési rendszer

A belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozása:

Belső visszaélés-bejelentési rendszert kell létrehoznia:

a foglalkoztatónak legalább 50 személy foglalkoztatása esetén (a régi Panasztv. szerint csak lehetőség volt),

a foglalkoztatottak létszámától függetlenül a törvényben meghatározott foglalkoztatóknak.

A legalább 50, de legfeljebb 249 személyt foglalkoztatók közösen is létrehozhatják a belső visszaélés-bejelentési rendszert.

A belső visszaélés-bejelentési rendszert a foglalkoztatónál egy erre a célra kijelölt, pártatlan személy vagy szervezeti egység működtetheti.

A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője világos és könnyen hozzáférhető információt nyújt

a belső visszaélés-bejelentési rendszer működésére,

a bejelentéssel kapcsolatos eljárásra, valamint

a törvény szerinti visszaélés-bejelentési rendszerekre és eljárásokra vonatkozóan.

Bejelenthető információ:

A jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekmény vagy mulasztás, illetve egyéb visszaélés.

Bejelentésre jogosult:

a foglalkoztató által foglalkoztatott, ha már fennáll a jogviszonya, vagy jogviszonyt kíván létesíteni, amennyiben a jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, vagy jogviszonya megszűnt,

az egyéni vállalkozó vagy az egyéni cég, ha a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolatban áll, vagy szerződéses kapcsolatot kíván létesíteni, amennyiben a szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, vagy szerződéses kapcsolata megszűnt,

a foglalkoztató tekintetében tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy, valamint a foglalkoztató ügyviteli, ügyvezető, illetve felügyelő testületéhez tartozó személy, ideértve a nem ügyvezető tagot is, ha a foglalkoztatóval már fennáll a jogviszonya, vagy jogviszonyt kíván létesíteni, amennyiben a jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, vagy jogviszonya megszűnt,

a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó, alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy,

a foglalkoztatónál tevékenységet végző gyakornok és önkéntes, ha a foglalkoztatóval már fennáll a jogviszonya, vagy jogviszonyt kíván létesíteni, amennyiben a jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, vagy jogviszonya megszűnt.

Bejelentés módja:

A bejelentő a bejelentést írásban és szóban teheti meg.

Írásbeli bejelentés esetén az eljárásra jogosult szerv a bejelentés kézhezvételétől számított 7 napon belül a bejelentés megtételéről visszaigazolást küld a bejelentő számára, amiben általános tájékoztatást kell nyújtani a törvény szerinti eljárási és adatkezelési szabályokról.

Szóbeli bejelentést telefonon vagy más hangüzenetküldő rendszer útján, vagy személyesen lehet megtenni, és azt tartós és visszakereshető formában rögzíteni kell vagy írásba kell foglalni és – annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett – a bejelentő számára másodpéldányban átadni.

A szóbeli bejelentés írásba foglalása során teljes és pontos jegyzőkönyvet kell készíteni.

Ügyintézési határidő:

A kijelölt személy a bejelentésben foglaltakat a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül kivizsgálja.

A határidőt különösen indokolt esetben, a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett lehet meghosszabbítani.

A bejelentés kivizsgálásának és a bejelentő tájékoztatásának határideje a meghosszabbítás esetén sem haladhatja meg a 3 hónapot.

Hiánypótlás:

A bejelentés kivizsgálása során a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője kapcsolatot tart a bejelentővel, ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a bejelentőt.

A kivizsgálás mellőzése:

A bejelentés kivizsgálása mellőzhető, ha

a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,

a bejelentést nem a jogosult személy tette meg,

a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú bejelentés, vagy

a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett személy jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.

Bejelentésben érintett személy tájékoztatása

A vizsgálat megkezdésekor a bejelentésben érintett személyt részletesen tájékoztatni kell a bejelentésről,

a személyes adatai védelmével kapcsolatban őt megillető jogairól, valamint az adatai kezelésére vonatkozó szabályokról.

Biztosítani kell, hogy a bejelentésben érintett személy a bejelentéssel kapcsolatos álláspontját jogi képviselője útján is kifejtse, és azt bizonyítékokkal támassza alá.

A bejelentésben érintett személy tájékoztatására kivételesen, indokolt esetben később is sor kerülhet, ha az azonnali tájékoztatás meghiúsítaná a bejelentés kivizsgálását.

Vizsgálat:

értékelni kell a bejelentésben foglalt körülmények helytállóságát, és meg kell hozni azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak a visszaélés orvoslására, intézkedni kell feljelentés megtételéről, ha a bejelentés alapján büntetőeljárás kezdeményezése indokolt.

Vizsgálat befejezése:

A bejelentőt írásban tájékoztatni kell a bejelentés kivizsgálásáról vagy annak mellőzéséről és a mellőzés indokáról, a bejelentés kivizsgálásának az eredményéről, a megtett vagy tervezett intézkedésekről.

Az írásbeli tájékoztatás mellőzhető, ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a kivizsgálás eredményéről a bejelentőt szóban tájékoztatta, aki a tájékoztatást tudomásul vette.

Adatvédelmi rendelkezések

A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között a bejelentőnek, annak a személynek, akinek a magatartása vagy mulasztása a bejelentésre okot adott, és annak a személynek, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezhet, a bejelentés kivizsgálásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatai kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslása vagy megszüntetése céljából kezelhetők.

A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok közül haladéktalanul törölni kell a fentiekben felsorolt adatok alá nem tartozó személyes adatokat.

A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt személyes adatok kezelésére az új Panasztv. 6. § (2) bekezdését és – a bejelentőre vonatkozó adatok tekintetében – az új Panasztv. 6. § (4) bekezdését alkalmazni kell.

Ha a bejelentés természetes személyre vonatkozik, az e természetes személyt megillető, a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerinti, a tájékoztatáshoz és hozzáféréshez való joga gyakorlása során a bejelentő személyes adatai nem tehetők megismerhetővé a tájékoztatást kérő személy számára.

A bejelentést kivizsgáló személyek a vizsgálat lezárásáig vagy a vizsgálat eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkat – a bejelentésben érintett személy tájékoztatásán túl – a foglalkoztató más szervezeti egységével vagy munkatársával a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatják meg.

A visszaélést bejelentők védelme

Minden, a bejelentő számára hátrányos intézkedés, melyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor és amit a felek közötti jogviszonnyal összefüggésben valósítanak meg, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

A törvény részletes szabályozást tartalmaz arra, hogy mikor jogszerű a bejelentés, illetve mi minősül hátrányos intézkedésnek.

2.2. A belső visszaélés-bejelentési rendszer az állami és önkormányzati szerveknél

Az új Panasztv. a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetésére - a foglalkoztatóknál megállapított rendelkezéseket kiegészítve - speciális szabályokat tartalmaz az állami és önkormányzati szervekre vonatkozóan.

A belső visszaélés-bejelentési rendszert az állami szerveknél (így a bíróságoknál is) a foglalkoztatottak létszámára tekintet nélkül létre kell hozni.

A törvény 5. alcímének – a foglalkoztató által létrehozott belső visszaélés-bejelentési rendszer - szabályai néhány kivételtől eltekintve alkalmazandóak.

E kivételek az alábbiak:

a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetésével vagy a bejelentések kivizsgálásában való közreműködéssel szerződés keretében bejelentővédelmi ügyvéd vagy külső szervezet nem bízható meg,

a belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítására vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak.

2.3. Az egyes állami szervek által létrehozott elkülönített visszaélés-bejelentési rendszer

Az új Panasztv. meghatározza azon állami szerveket, amelyeknek elkülönített visszaélés-bejelentési rendszert kell létrehozniuk. Ezek:

Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság,

Gazdasági Versenyhivatal,

Integritás Hatóság,

Közbeszerzési Hatóság,

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal,

Magyar Nemzeti Bank,

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság,

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság,

Országos Atomenergia Hivatal és

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága.

A fenti szerveknél az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerbe bejelentést bárki tehet, nem csak a 20.§-ban felsorolt személyek.

Magyarország 2024. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2023. évi LIII. törvény

2023. július 6. napján a Magyar Közlönyben kihirdették Magyarország 2024. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2023. évi LIII. törvényt, mely sávosan, de főszabályként a kihirdetését követő napon, 2023. július 7. napján lépett hatályba.

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (Are. tv.) módosítása

Hatálybalépés: 2023. július 7.

A módosítás folytán a bírósági adósságrendezési eljárásban a bíróság az Are.tv. felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletekben meghatározott felső összeghatárok, illetve értékhatárok változására tekintettel az adós által benyújtott kérelem tárgyában hozott végzésben a korábban, az adósságrendezési egyezség, illetve az adósságtörlesztési terv tárgyában hozott, és még jogerőre nem emelkedett végzését hatályon kívül helyezheti.

A Magyarország 2024. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2023. évi LIII. törvénnyel megállapított fenti rendelkezéseket a rendelkezés hatálybalépésekor folyamatban lévő adósságrendezési eljárásokban is alkalmazni kell.

Az egyes gazdasági tárgyú törvények, valamint egyes vagyongazdálkodást és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVIII. törvény

2022. december 20. napján kihirdették az egyes gazdasági tárgyú törvények, valamint egyes vagyongazdálkodást és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVIII. törvényt, mely főszabály szerint a kihirdetést követő napon, azaz 2022. december 21. napján lépett hatályba.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) módosítása

2023. július 1. napjától bekerül a közzététel kötelező tartalmi elemei közé

a hitelezői követelések bejelentésére irányuló jogvesztő határidőre vonatkozó tájékoztatás,
a felszámolóbiztos nyilvántartási száma, elektronikus levelezési címe és fizetéseképtelenségi szakértői igazolványának száma, míg a felszámolóbiztos lakóhelyére,

születési idejére, adóazonosító jelére vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség kikerül a jogszabályból.